

Rzadkie i nieliczne ptaki obserwowane na Pomorzu w roku 2010

ZBIGNIEW KAJZER

W zestawieniu przedstawiono obserwacje rzadkich i nielicznych w skali regionu gatunków ptaków dokonane w roku 2010. Zestawienie sporządzono na podstawie informacji zawartych na stronach internetowych: komisjafaunistyczna.pl, clanga.com, forum.przyroda.org, kuling.org.pl, ztp.org.pl, birdwatching.pl i liście dyskusyjnej PTAKI oraz danych przekazanych przez obserwatorów. W przypadku gatunków, których obserwacje wymagają akceptacji przez Komisję Faunistyczną zamieszczono tylko stwierdzenia zatwierdzone (stan na dzień 1 kwietnia 2012).

W roku 2010 stwierdzono cztery nowe gatunki dla Pomorza: cyraneczkę karolińską *Anas carolinensis* (2 stwierdzenia), śnieżycę małą *Anser rossii*, krogulca krótkonogiego *Accipiter brevipes* i czajkę towarzyską *Vanellus gregarius*. Z ciekawszych obserwacji należy wymienić: drugie regionalne stwierdzenie burzyka szarego *Puffinus griseus*, trzecie biegusa płowego *Tryngites subruficollis* i modraczka *Tarsiger cyanurus*, czwarte skowrończyka krótkopalcowego *Calandrella brachydactyla* i piąte świstunki grubodziobej *Phylloscopus schwarzi*. Na wyróżnienie zasługują także obserwacje: głuptaka *Morus bassanus* (3 stwierdzenia), nura białodziobego *Gavia adamsii*, sępa płowego *Gyps fulvus*, kurhannika *Buteo rufinus*, raroga *Falco cherrug*, sieweczki morskiej *Charadrius alexandrinus*, biegusa arktycznego *Calidris melanotos*, terekii *Xenus cinereus* (2 stwierdzenia), orlicy *Larus ichthyaetus* (3 stwierdzenia), rybitwy krótkodziobej *Gelochelidon nilotica*, dzierzby czarnoczelnej *Lanius minor*, dzierzby rudogłowej *Lanius senator* i trznadla czubatego *Emberiza rustica*. Ponadto, jesienią na wybrzeżu odnotowano wyjątkowo duży nalot poświerki *Calcarius lapponicus*.

BLASZKODZIOBE. Co najmniej 26 gęsi krótkodziobych *Anser brachyrhynchus* stwierdzono w 10 lokalizacjach w regionie, w większości na Pomorzu Zachodnim, a dwukrotnie na Pomorzu Gdańskim. Maksymalnie 6 os. widziano 7 marca koło Cedyni w powiecie gryfińskim (Ł. Ławicki). Dorosłą śnieżycę małą obserwowano 30 marca koło Dębiny (pow. gryfiński, Z. Kajzer, M. Sołowiej, fot. 1). Ten sam osobnik, indywidualnie rozpoznawalny po cechach upierzenia, 11 marca obserwowany był w Wielkopolsce, a jesienią 2009 roku w stadku 4 os. w Holandii (Komisja Faunistyczna 2011). Jest to pierwsze regionalne stwierdzenie śnieżycy małej. Dorosłą gęś tybetańską *Anser indicus* (kategoria D – pochodzenie niepewne) obserwowano 20 marca pod Kłosowem (pow. gryfiński, Ł. Ławicki, D. Marchowski). Dwukrotnie zaobserwowano bernikle rdzawoszyje *Branta ruficollis*: od 25 do 27 marca 1 os. przebywał pod Nowym Dworem Gdańskim (P. Zientek, M. Korniluk), a 2–4 października 1 juv. koło Wicia (pow. sławieński, M. Ciach i in.). W sumie 10 gęsiówek egipskich *Alopochen aegyptiaca* stwierdzono w roku 2010 na Pomorzu, a 4 z 5 obserwacji dokonano w dolinie dolnej Odry, gdzie maksymalnie widziano 4 dorosłe 17 kwietnia w Kaleńsku (pow. myśliborski, G. Sępołowicz). Czterokrotnie

Fot. 1. Śnieżyca mała / *Ross's Goose*, Dębina, 30.03.2010 (fot. Z. Kajzer). **Fot. 2.** Cyraneczka karolińska / *Green-winged Teal*, Police, 20.04.2010 (fot. Z. Kajzer). **Fot. 3.** Kurhannik / *Long-legged Buzzard*, Dargikowo, 11.08.2010 (fot. Z. Kajzer). **Fot. 4.** Orlik grubodzioby / *Greater Spotted Eagle*, Krynica Morska, 05.10.2010 (fot. A. Janczyszyn)

stwierdzono kazarki rdzawe *Tadorna ferruginea*: 14–15 kwietnia 1 parę pod Koszalinem (R. Rudzin), 9 maja 2 samce koło Popowa (pow. koszaliński, U. Bagiński), 23 sierpnia 1 os. pod Świnoujściem (P. Walukiewicz) oraz 12 października stadko 7 ptaków w Kołobrzegu (R. Rudziona). 7 pojedynczych mandarynek *Aix galericulata* (4 samce i 3 samice) obserwowano w różnych lokalizacjach, wyłącznie na Pomorzu Zachodnim. Dwukrotnie stwierdzono pojedyncze samce cyraneczki karolińskiej: 22 marca pod Cedynią (pow. gryfiński) oraz 20 kwietnia pod Policami (fot. 2). Są to pierwsze w kraju i regionie obserwacje tego gatunku (Kajzer 2011). Trzykrotnie w roku 2010 obserwowano na Pomorzu hełmiatki *Netta rufina*: 18 marca 1 parę w Świnoujściu (M. Jasiński, M. Barcz), 27 maja samca w Policach (Z. Kajzer) oraz 4 września 1 parę w Lubiatowie (pow. przyrzycki, P. Walukiewicz). 3 lipca na jez. Drużno obserwowano samicę podgorzałki *Aythya nyroca* z pisklętami (Nitecki 2012), a ponadto pięciokrotnie spotkano pojedyncze samce w innych lokalizacjach. 25 września na stawach Dzwonowo (pow. stargardzki) stwierdzono samca kapturznika *Lophodytes cucullatus* (A. Malecha,

Sprawozdania

M. Sołowiej). Jest to drugie stwierdzenie na Pomorzu tego gatunku o niejasnym pochodzeniu (kategoria D).

NURY. 6 marca w Kuźnicy na Półwyspie Helskim obserwowano nura białodziobego (S. Niziński).

RURKONOSE. 14 października w Helu obserwowano burzyka szarego. Jest to drugie krajowe i regionalne stwierdzenie (Kowalski & Domagała 2011). Ponadto, dwa nieoznaczone do gatunku burzyki obserwowano 20 października w Sarbinowie (pow. koszaliński, J. Kisiel).

PEŁNOPIĘTWE. Aż trzykrotnie w roku 2010 stwierdzono pojedyncze głuptaki na Półwyspie Helskim: dorosłe osobniki widziano 9 marca w Helu (S. Niziński) i 27 września w Jastarni (M. Sidelnik), a młodocianego osobnika 27 lutego w Kuźnicy (A. Niemczyk).

BRODZĄCE. Drugorocznego ślepowrona *Nycticorax nycticorax* obserwowano nad Wisłą pod Gniewem 30 lipca (K. Wasielewski). 4 czerwca w delcie Świny stwierdzono czaplę nadobną *Egretta garzetta* (Z. Kajzer).

SZPONIASTE. Młodocianego sępa płowego obserwowano 9 czerwca w Lubieniu Dolnym (pow. łobeski, K. Bieńkowski, M. i W. Grabarczyk). 7 błotniaków stepowych *Circus macrourus* stwierdzono na Pomorzu w roku 2010, z czego 5 ptaków widziano na Mierzei Wiślanej w Krynicy Morskiej (trzy wiosną i dwa jesienią, A. Janczyszyn i in.), a ponadto 26 kwietnia drugoroczną samicę obserwowano w Kuźnicy na Półwyspie Helskim (D. Kilon) i 9 maja drugorocznego samca koło Karsiboru pod Świnoujściem (Z. Kajzer). 8 września w Krynicy Morskiej zaobserwowano krogulca krótkonogiego w szacie juwenalnej. Jest to pierwsze stwierdzenie na Pomorzu i trzecie w Polsce (Bela & Typiak 2011). Od 15 lipca do 19 sierpnia koło Dargikowa pod Białogardem przebywał kurhannik w szacie immaturalnej (K. Hryniewicz i in., fot. 3). Aż czterokrotnie stwierdzono pojedyncze orliki grubodziobe *Aquila clanga*: między 17 a 19 kwietnia trzecieoroczny ptak z nadajnikiem satelitarnym migrował nad Pomorzem na trasie pow. gryfiński–pow. elbląski (www.looduskalender.ee), 27 kwietnia młodocianego stwierdzono w Krynicy Morskiej (A. Janczyszyn), 29 kwietnia drugoroczny ptak obserwowany był pod Swarzewem (pow. pucki, P. Zieliński, G. Bela) i wreszcie 5 października ptak w szacie juwenalnej ponownie w Krynicy Morskiej (A. Janczyszyn, fot. 4). W roku 2010 odnotowano 6 stwierdzeń orłów przednich *Aquila chrysaetos* w szacie immaturalnej (5 wiosną i 1 jesienią) i tylko 5-krotnie widziano kobczyki *Falco vespertinus* (wyłącznie jesienią, pojedyncze ptaki w szatach juwenalnych). 31 maja koło Werblini pod Puckiem stwierdzono raroga (W. Półtorak).

SIEWKOWE. W 8 stwierdzeniach odnotowano 17 szablodziobów *Recurvirostra avosetta*, w tym maksymalnie 5 os. widziano 18 kwietnia w Ujściu Wisły (P. Zientek, G. Zaniewicz). 24 kwietnia w Rewie obserwowano dorosłego samca sieweczki morskiej (S. Czernek i in., fot. 5). Między 5 a 17 maja w trzech lokalizacjach na

Fot. 5. Sieweczka morska / *Kentish Plover*, Rewa, 24.04.2010 (fot. S. Czernek). **Fot. 6.** Terekia / *Terek Sandpiper*, Kaleńsko, 25.05.2010 (fot. G. Sepołowicz). **Fot. 7.** Płatkonóg płaskodzioby / *Red Phalarope*, Władysławowo, 12.11.2010 (fot. Z. Kajzer). **Fot. 8.** Orlica / *Pallas's Gull*, Krynica Morska, 14.09.2010 (fot. A. Janczyszyn)

Żuławach Wiślanych obserwowano stadka morneli *Charadrius morinellus* liczące do 15–21 ptaków (P. Zientek i in.). Jesienią na Pomorzu w 7 stwierdzeniach obserwowano 46 morneli, maksymalnie 7 ad. i 6 juv. pod Żalęcinem (pow. stargardzki, Z. Kajzer). Od 27 września do 19 listopada koło Zagórza pod Wolinem obserwowano młodocianą czajkę towarzyską. Jest to pierwsze stwierdzenie na Pomorzu (Jasiński et al. 2012). 5 września koło Broniewa (pow. elbląski) stwierdzono juwenalnego biegusa arktycznego (P. Zientek). Licznie w roku 2010 pojawiły się na wybrzeżu biegusy morskie *Calidris maritima*, łącznie w 9 stwierdzeniach odnotowano 10 ptaków. W 6 miejscach obserwowano biegusy płaskodziobe *Limicola falcinellus*, łącznie 9 os. (3 wiosną i 6 latem). 12 i 15 października koło Rewy obserwowano biegusa płowego w szacie juwenalnej (B. Przystupa, W. Półtorak). Jest to trzecie stwierdzenie tego gatunku na Pomorzu. 10 maja obserwowano 1 dubelta *Gallinago media* na Struskich Bagnach (pow. policki), a 12 maja tamże 2 tokujące samce (M. Jasiński). Kolejnej obserwacji tego gatunku dokonano 15 sierpnia pod Trzebuszem (pow. gryficki), gdzie widziano 1 os.

Sprawozdania

(M. Jasiński). Trzykrotnie spotkano brodzie pławne *Tringa stagnatilis*: 18–25 kwietnia 1 os. w ujściu Redy (pow. pucki, M. Zimiński, M. Kujawa, A. Kośmicki), 15 sierpnia 1 juv. koło Kaleńska (pow. myśliborski, Z. Kajzer, M. Sołowiej, A. Malecha) i 7 października 1 juv. na stawach Dzwonowo (pow. stargardzki, Z. Kajzer). 25 maja 1 dorosłą terekę obserwowano pod Kaleńskiem (pow. myśliborski, G. Sępołowicz, fot. 6), a 26 lipca 1 juv. schwytano w Ujściu Wisły (W. Meissner i in.). Co najmniej 9 płatkonogów sztyldziobych *Phalaropus lobatus* obserwowano na Pomorzu latem i jesienią. Jesienią na wybrzeżu 5-krotnie obserwowano pojedyncze płatkonogi płaskodziobe *Phalaropus fulicarius* (fot. 7), w tym jeden młodociany ptak, indywidualnie rozpoznawalny po cechach upierzenia, obserwowany był 29 października w Słowińskim PN (M. Knitter, M. Żurawka, L. Włodarczyk), a następnie 1 listopada w Łukęcinie (pow. kamieński, Z. i R. Kajzer). Dwukrotnie na Mierzei Wiślanej stwierdzono wydryki tęposterne *Stercorarius pomarinus*: 24 sierpnia 1 dorosłego w Piaskach (S. Niziński) oraz 3 października 2 juv. w Krynicy Morskiej (M. i K. Skakuj). 6-krotnie obserwowano pojedyncze wydryki długosterne *Stercorarius longicaudus*, w tym dorosłe ptaki 28 kwietnia koło Wiśliny (pow. gdański, W. Półtorak) i 12 lipca koło Koźlin (pow. gdański, K. Niemiec), a dalsze 4 os. stwierdzono jesienią na Mierzei Wiślanej. 13 mew trójpalczastych *Rissa tridactyla* zaobserwowano w październiku i listopadzie na wybrzeżu, w tym 8 młodocianych 15 października na Wyspie Sobieszewskiej (pow. gdański, P. Zientek). Trzykrotnie w roku 2010 stwierdzono orlice: 18 lipca 1 juv. pod Świnoujściem (S. Michałowski, M. Żarek), 29 lipca 1 subad. tamże (P. Zientek) oraz 13–17 września 1 juv./imm. w Krynicy Morskiej (G. Bela, A. Janczyszyn, fot. 8). Dorosła mewa biała *Larus hyperboreus* przebywała w porcie w Helu do 13 marca (J. Pełka), a ponownie przyleciała na stałe zimowisko 5 grudnia (M. Gawron, M. Betlejewicz). Dorosłą rybitwę krótkodziobą obserwowano 27 czerwca koło Międzyzłęza (pow. tczewski, K. Wasielewski). 19 kwietnia na Zalewie Szczecińskim pod Świnoujściem obserwowano dorosłą rybitwę popielatą *Sterna paradisaea* (Z. Kajzer, K. Drab). Latem i jesienią gatunek ten obserwowany był dość licznie na wybrzeżu, w sumie w 28 obserwacjach stwierdzono 49 ptaków, w tym maksymalnie 25 lipca w Świnoujściu widziano 6 ad. i 2 juv. (Z. Kajzer).

KRASKOWE. 2–3 czerwca w Wapnicy (pow. kamieński) obserwowano do 5 żółt *Merops apiaster* (B. Kasperkowicz i in.). Drugi sezon z rzędu gatunek ten gnieździł się na obrzeżach Wałcza, gdzie w lipcu stwierdzono co najmniej 3–4 pary (Wasiak & Ławicki 2011).

DZIĘCIOŁOWE. 3 kwietnia obserwowano dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* koło miejscowości Zdrada pod Puckiem (W. Półtorak).

WRÓBLOWE. Dorosłego skowrończyka krótkopalcowego obserwowano od 9 do 15 sierpnia pod Wiejkowem (pow. kamieński). Jest to czwarte regionalne stwierdzenie (Jasiński et al. 2012). 10 świergotków rdzawogardłych *Anthus cervinus* obserwowano w roku 2010 na Pomorzu, w tym 8 wiosną i 2 jesienią. Trzykrotnie na Pomorzu Zachodnim widziano siwerniaki *Anthus spinoletta*: 2 lutego 2 ptaki w Policach

Fot. 9. Modraczek / *Red-flanked Bluetail*, Jastarnia, 10.10.2010 (fot. M. Niepomnik). **Fot. 10.** Świstunka złotawa / *Pallas's Leaf Warbler*, Krynica Morska Siekierki, 25.10.2010 (fot. R. Bobrek). **Fot. 11.** Dzierzba czarnoczelna / *Lesser Grey Shrike*, Wiślinka, 29.07.2010 (fot. A. Sikora). **Fot. 12.** Dzierzba rudogłowa / *Woodchat Shrike*, Świnoujście, 11.05.2010 (fot. C. Baier)

(Z. Kajzer, M. Barcz), 25 lutego 1 os. w Marwicach (pow. gryfiński, Z. Kajzer) oraz 24 października 1 os. na stawach Dzwonowo (pow. stargardzki, M. Sowa, Ł. Borek). 20 par pliszki cytrynowej *Motacilla citreola* na 4 stanowiskach gniazdowało w roku 2010 na Pomorzu, w tym 14 par w rez. Beka (Sikora et al. 2011). 10 października w Jastarni na Półwyspie Helskim znaleziono martwego samca modraczka (M. Niepomnik, fot. 9). Jest to trzecie stwierdzenie na Pomorzu i czwarte w Polsce. Wiosną na Pomorzu Zachodnim licznie stwierdzono drozdy obrożne *Turdus torquatus* z podgatunku nominatywnego, w sumie w 10 obserwacjach odnotowano 17 osobników, maksymalnie 22–25 kwietnia stadko liczące do 5 os. przebywało w Wapnicy (pow. kamieński, B. Kasperkowicz i in.). Jesienią pojedynczego osobnika widziano 14 października w Krynicy Morskiej (A. Janczyszyn). Trzy samce zaroślówki *Acrocephalus dumetorum* stwierdzono na Pomorzu Gdańskim: 12–17 czerwca w Rybinie (pow. nowodworski, M. Faber, P. Zientek), 26 czerwca w Błotniku (pow. gdański, M. Kujawa, P. Zientek) oraz 30 czerwca w Stobnej

Sprawozdania

(pow. nowodworski, M. Zimiński). Lęgi pojedynczych par wójcika *Phylloscopus trochiloides* stwierdzono w sezonie 2010 w Jastarni na Półwyspie Helskim (A. Sikora), w Gdańsku Świbnie (A. Sikora) oraz w Przebrnie na Mierzei Wiślanej (P. Zieliński). Ponadto 5 śpiewających samców tego gatunku obserwowano w innych lokalizacjach. Jesienią na wybrzeżu schwymano kilka gatunków syberyjskich świstunek: młodociane świstunki złotawe *Phylloscopus proregulus* 17 października w Wiciu (pow. sławieński, G. Zaniewicz, K. Kolenda) oraz 25 października w Krynicy Morskiej (R. Bobrek i in., fot. 10), świstunkę żółtawą *Phylloscopus inornatus* 26 września w Wiciu (G. Zaniewicz, D. Sawicka, M. Turyk) i młodocianą świstunkę grubodziobą 1–2 października ponownie w Wiciu (M. Ciach i in.). W przypadku ostatniego z gatunków jest to piąte stwierdzenie na Pomorzu i w Polsce. 9 października w Helu obserwowano młodocianego „pierwiosnka syberyjskiego” *Phylloscopus collybita tristis* (M. Skakuj), a 10 października również młodocianego ptaka schwymano w Wiciu (K. Adamska, G. Jędro). 4 muchołówki białoszyje *Ficedula albicollis* stwierdzono wiosną na Pomorzu: 9 maja obserwowano samca koło Bieczyna (pow. gryficki, M. Jasiński), tego samego dnia schwymano młodocianego samca i samicę (ze szwedzką obrączką) nad jez. Kopań (pow. sławieński, G. Zaniewicz i in.), a 13 maja młodocianego samca schwymano w Kuźnicy na Helu (K. Stępniewska i in.). Dorosłą samicę dzierzby czarnoczelnej obserwowano od 28 lipca do 5 sierpnia koło Wiślinki (pow. gdański, G. Neubauer i in., fot. 11). Dorosłego samca dzierzby rudogłowej stwierdzono 11 maja pod Świnoujściem (C. Baier, fot. 12). Mieszany lęg samicy czarnowrona *Corvus corone* z samcem wrony siwej *Corvus cornix* odnotowano w kwietniu–maju w Świnoujściu Ognicy (Z. Kajzer, K. Drab). W roku 2010 na Pomorzu stwierdzono 6 czeczotek tundrowych *Carduelis hornemanni* (w tym 2 ptaki schwymane). Jesienią odnotowano wyjątkowo duży nalot poświerki, kiedy to na 17 stanowiskach obserwowano w sumie co najmniej 382 os. Największe liczebności stwierdzono na Wybrzeżu Trzebiatowskim, gdzie stada liczące 130 os. i 100 os. obserwowano 13–14 października koło Skalna i Rogoziny (pow. gryficki, M. Jasiński i in.). Liczniej poświerki pojawiły się także pod Swarzewem (pow. pucki) gdzie maksymalnie 60 os. obserwowano 26 listopada (P. Zieliński i in.). 5 września w Helu obserwowano trznadla czubatego (M. Romanowski).

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które w odpowiedzi na apel nadesłały informacje o obserwacjach rzadkich i nielicznych gatunków ptaków dokonanych na Pomorzu w roku 2010. Byli to: A. Adamczewski, M. i U. Bagińscy, G. Bela, S. Czyż, P. Głowacki, S. Guentzel, M. Jasiński, K. Kajzer, B. Kasperkiewicz, D. Kilon, A. Kośmicki, Ł. Ławicki, S. Niziński, D. Marchowski, W. Półtorak, M. Romanowski, E. Rommel, B. i R. Rudzionek, G. Sępołowicz, P. Stańczak, K. i K. Stępniewscy, P. Szymański, S. Śledzik, P. Śmietana, P. Walukiewicz, J. Wolski, P. Zieliński, K. Zięba. Dziękuję również autorom zdjęć za ich udostępnienie na potrzeby niniejszego opracowania.

Rare and scarce birds sighted in Pomerania in 2010. This report lists the sightings of rare and scarce birds species in Pomerania (NW Poland) in 2010. Four species were recorded for the first time in Pomerania: Green-winged Teal *Anas carolinensis* (two records; the first and second

records in Poland), Ross's Goose *Anser rossii* (the first record in Poland), Levant Sparrowhawk *Accipiter brevipes* (the third record in Poland) and Sociable Lapwing *Vanellus gregarius*. Highlights of the year were: the second regional (and Polish) record of Sooty Shearwater *Puffinus griseus*, the third regional record of Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*, the third regional (and fourth in Poland) of Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, the fourth regional record of Greater Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla* and the fifth regional (and Polish) record of Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*. Other interesting records include: Northern Gannet *Morus bassanus* (three records), Yellow-billed Loon *Gavia adamsii*, Griffon Vulture *Gyps fulvus*, Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Saker Falcon *Falco cherrug*, Kentish Plover *Charadrius alexandrinus*, Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos*, Terek Sandpiper *Xenus cinereus* (two records), Pallas's Gull *Larus ichthyaetus* (three records), Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica*, Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, Woodchat Shrike *Lanius senator* and Rustic Bunting *Emberiza rustica*. Moreover, in autumn a large invasion of Lapland Longspur *Calcarius lapponicus* was reported on the Polish coast (total 382 individuals). All these sightings of rare birds were accepted by the Polish Bird Rarities Committee.

Literatura

- Bela G., Typiak J. 2011. Pierwsze stwierdzenie krogulca krótkonogiego *Accipiter brevipes* na Pomorzu. Ptaki Pomorza 2: 141–143.
- Jasiński M., Barcz M., Kajzer Z. 2012. Pierwsze i drugie stwierdzenie czajki towarzyskiej *Vanellus gregarius* na Pomorzu na tle występowania gatunku w Polsce. Ptaki Pomorza 3: 112–116.
- Jasiński M., Barcz M., Janczyszyn A., Kajzer Z., Niemczyk A. 2012. Nowe obserwacje skowronczyka krótkopalcowego *Calandrella brachydactyla* na Pomorzu. Ptaki Pomorza 3: 122–125.
- Kajzer Z. 2011. Pierwsze i drugie stwierdzenie cyraneczki karolińskiej *Anas carolinensis* w Polsce. Ornis Pol. 52: 154–157.
- Komisja Faunistyczna 2011. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2010. Ornis Pol. 52: 117–149.
- Kowalski M., Domagała M. 2011. Drugie stwierdzenie burzyka szarego *Puffinus griseus* w Polsce. Ptaki Pomorza 2: 145–147.
- Nitecki C. 2012. Gniazdowanie podgorzałki *Aythya nyroca* na jeziorze Drużno. Ptaki Pomorza 3: 105–108.
- Sikora A., Sołowiej M., Kajzer Z., Ławicki Ł., Ściborski M., Kośmicki A. 2011. Nowe stanowiska lęgowe pliszki cytrynowej *Motacilla citreola* na Pomorzu. Ptaki Pomorza 2: 127–133.
- Wasiak P., Ławicki Ł. 2011. Stanowisko lęgowe żolny *Merops apiaster* na Pojezierzu Wałeckim. Ptaki Pomorza 2: 136–138.

Zbigniew Kajzer, Wiosny Ludów 3/35, 71-471 Szczecin, atricilla@interia.pl